

Individuálna výročná správa
Obce Matiašovce
za rok 2024

Mgr. Marián Štefaňák
starosta obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostu obce.....	4
2. Identifikačné údaje obce.....	5
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov.....	5
4. Poslanie, vízie, ciele.....	6
5. Základná charakteristika obce.....	8
5.1. Geografické údaje.....	8
5.2. Demografické údaje.....	10
5.3. Ekonomické údaje.....	12
5.4. Symboly obce.....	14
5.5. Logo obce.....	14
5.6. História obce.....	15
5.7. Pamiatky.....	15
5.8. Významné osobnosti obce.....	16
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie).....	16
6.1. Výchova a vzdelávanie.....	16
6.2. Zdravotníctvo.....	17
6.3. Sociálne zabezpečenie.....	17
6.4. Kultúra.....	17
6.5. Doprava.....	18
6.6. Územné plánovanie.....	19
6.7. Hospodárstvo.....	19
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva.....	21
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2024 v EUR.....	21
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2024.....	23
7.3. Rozpočet na roky 2025 - 2027 v EUR.....	24
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva.....	25
8.1. Majetok v EUR.....	25
8.2. Zdroje krytia v EUR.....	25
8.3. Pohľadávky v EUR.....	27
8.4. Záväzky v EUR.....	27
9. Hospodársky výsledok za 2024 - vývoj nákladov a výnosov v EUR.....	27
10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce.....	28
10.1. Prijaté granty a transfery.....	28

10.2.	Poskytnuté dotácie.....	29
10.3.	Významné investičné akcie v roku 2024.....	29
10.4.	Predpokladaný budúci vývoj činnosti	29
10.5.	Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia.....	30
10.6.	Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená.....	30

1. Úvodné slovo starostu obce

Vážení spoluobčania,

táto výročná správa o roku 2024 má byť pre Vás informačne univerzálnym dokumentom poskytujúcim relevantný obraz o chode obce a dianí v nej.

Každoročne, tak aj v roku 2024 sme pracovali na príprave či realizácii projektov. Išlo hlavne o podanie žiadosti o dotáciu na Zníženie energetickej náročnosti budovy Základnej školy, kde bolo potrebné investovať do spracovania projektovej dokumentácie. Obec podala žiadosti o dotácie na výstavbu inkluzívneho ihriska pre Materskú školu, ďalej na výstavbu parkovísk pri Hornom a Dolnom cintoríne a na nákup techniky pre údržbu verejnej zelene.

Historickým momentom bola správa o schválení nenávratného finančného príspevku (NFP) na výstavbu kanalizácie – I. etapa na ul. Mlynská a Južná. Avšak v čase, kedy píšeme túto správu vieme, že nám bohužiaľ poskytovateľ neuznali okolnosti vylučujúce zodpovednosť v tom, že sme včas nedodali dokumentáciu z verejného obstarávania na kontrolu. Uvedené vzniklo na základe toho, že firma ktorá mala na starosti implementáciu daného projektu nás neupozornila o riziku neskoršieho podania predmetnej dokumentácie na kontrolu poskytovateľom.

Obec prijala nariadenia obce, ktoré ovplyvňujú jej chod, a to najmä nariadenie, ktorými zvýšila daň z nehnuteľností a miestne dane z dôvodu ich stále nízkej výšky oproti susedným samosprávam, ďalej zvýšila poplatok za odpady a drobné stavebné odpady, ale nie rapídne z dôvodu odloženia mechanicko-biologickej úpravy odpadov a zaviedla poplatok za rozvoj.

Medzi menšie a nie menej významné aktivity patrí začatie procesu Zmien a doplnení č. 02 Územného plánu obce, ďalej zakúpenie a inštalácia vodomerných šácht odberateľov pitnej vody z verejného vodovodu na ul. Potok, čo prinieslo obrovskú úsporu v spotrebe pitnej vody na jednotlivých odberných miestach. Obec oslovila osoby, ktoré sa podieľajú na tvorbe prvej písomnej publikácie o obci s predpokladaným ukončením, dodaním a uvedením do života v auguste 2026 pri príležitosti 700-tého výročia od prvej písomnej zmienky o obci.

Na základe spoločnej dohody zamagurských samospráv sme od roku 2024 účastníkom zmluvy o zriadení spoločného stavebného úradu so sídlom v Spišskej Starej Vsi pre zlepšenie a priblíženie danej služby.

V roku 2024 sme boli hosťiteľom Futbalového turnaja Matiašoviec SR a tiež organizátorom kultúrno-spoločenského podujatia Dňa obce. Bohužiaľ sme sa zúčastnili aj na pohrebných obradoch vdp. farára Eugena Ďubeka, ktorý pôsobil v minulosti v našej obci. Koniec kalendárneho a účtovného roka v každej organizácii neodmysliteľne súvisí s hodnotením

ekonomickej ako aj bežnej činnosti. Ako každý rok, tak aj teraz sa chcem poďakovať poslancom obecného zastupiteľstva, pôvodnému hlavnému kontrolórovi obce a tiež novozvolenej hlavnej kontrolórke obce, zamestnancom obce, dobrovoľným hasičom, aktívnym obyvateľom za ich prácu v prospech rozvoja našej obce. Obecné zastupiteľstvo rokovalo v počte 7-krát. Poslanci schvaľovali bežný rozpočet ako vyrovnaný s niekoľkými úpravami, ale nakoniec obec ukončila rok so schodkom rozpočtového hospodárenia vo výške 332,71 EUR.

V závere chcem vysloviť vďaku všetkým občanom obce, ktorí nás reprezentujú v rôznych oblastiach, veľká vďaka patrí tým, ktorí sa podieľali a neustále ako aj neúnavne podieľajú na skrášťovaní našej obce, na jej zveľadovaní a prispievajú k dobrému menu obce. V neposlednom rade ďakujeme aj tým, ktorí nás pochvália za odvedenú prácu.

2. Identifikačné údaje obce

Názov:	Obec Matiašovce
Sídlo:	Hlavná 74/43
IČO:	00326399
Štatutárny orgán obce:	Mgr. Marián Štefaňák, starosta obce
Telefón:	0911 89 00 45-47, 0911 89 00 54
E-mail:	starosta@matiasovce.sk; matiasovce@matiasovce.sk; podatelna@matiasovce.sk; info@matiasovce.sk,
Webová stránka:	https://www.matiasovce.sk
Facebookový profil:	https://www.facebook.com/obec.matiasovce

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce:	Mgr. Marián Štefaňák
Zástupca starostu obce:	Ing. Jozef Trebuňa, PhD.
Hlavný kontrolór obce:	PaedDr. Ján Tulušák, Katarína Lopatová
Obecné zastupiteľstvo:	Eva Bolcarovičová, Bc., Ing. Dušan Gurovič, Ján Tulušák, František Gallik, Ing. Jozef Trebuňa,
Komisie:	Komisia správy majetku a rozvoja obce Komisia na ochranu verejného záujmu Komisia športu a kultúry Komisia verejného poriadku a životného prostredia

Obecný úrad:	Mgr. Mária Rušinová, Mária Obroktová, Bc. Mária Čarnogurská, Mária Semančíková, Ján Rušin, Michal Oračko
Materská škola:	Bc. Karina Graindová, Mgr. Veronika Gondeková, Bc. Katarína Kovalčíková, Bc. Martina Fol'varská, Mária Bombarová,
Školská jedáleň:	Terézia Weberová, Mária Bombarová, Mária Bolcarovičová,
Základná škola:	PaedDr. Elena Galovičová, Mgr. Štefánia Langová, Bc. Mária Kocibášová, Bc. Petra Štefaňáková, ICLic. Peter Pincel, Marcela Marhefková
Školský klub detí:	Bc. Mária Kocibášová, Bc. Petra Štefaňáková
Obecné komunitné centrum:	PaedDr. Ján Tulušák, Mgr. Miroslava Mačuteková, Jana Trebuňová, Mária Semančíková

Rozpočtové organizácie obce: Obec nemá rozpočtové organizácie

Príspevkové organizácie obce: Obec nemá príspevkové organizácie

Neziskové organizácie založené obcou: Obec nemá založené neziskové organizácie

Obchodné spoločnosti založené obcou: Obec nemá zriadené obchodné spoločnosti

4. Poslanie, vízie, ciele

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy bola, je a musí byť starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a zo zdrojov od ostatných subjektov. Na plnenie svojich úloh môže použiť návratné zdroje financovania, mimorozpočtové zdroje, ktoré však rozvoj obce limitujú.

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce, má sa zveľaďovať a zhodnocovať. Majetok obce možno použiť na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce.

Zásady hospodárenia s majetkom obce určuje obecné zastupiteľstvo. Podiely na daniach v správe štátu upravuje zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy sa zabezpečujú prostredníctvom správcu kapitoly štátneho

rozpočtu, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí výkon štátnej správy, ktorý sa preniesol na obec. Ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok sa zabezpečujú prostredníctvom Ministerstva financií SR alebo správcu rozpočtovej kapitoly ŠR, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí činnosť, ktorá sa má financovať. Obec, ako subjekt verejnej správy zadaný v § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, je právnickou osobou zapísanou v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom SR podľa zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike. Všeobecnou legislatívnou normou upravujúcou účtovníctvo obcí je zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov. V zmysle tohto zákona účtujú obce v sústave podvojného účtovníctva. Obec ako samostatný územný samosprávny celok sa riadi zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a Ústavou Slovenskej republiky. Základnými dokumentmi strategického plánovania Obce Matiašovce je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Obce Matiašovce ako strednodobý strategický dokument, ktorý určuje smerovanie samosprávy. Ďalej je to Komunitný plán sociálnych služieb obce Matiašovce a Územný plán obce Matiašovce.

Vízie obce: „Obec Matiašovce ako sformované vidiecke centrum, ktoré využíva svoje ľudské, materiálne, prírodné a ekonomické zdroje na zvýšenie kvality života svojich občanov, uplatňuje otvorenosť, individuálny a profesionálny prístup voči občanom, dodávateľom a ostatným subjektom, s individuálnym prístupom starostu obce a poslancov OZ so snahou zvyšovať záujem a zapojenie občanov do riešenia vecí verejných, s vytváraním podmienok pre podnikateľskú činnosť a živnosti občanov obce a posilňovaním služieb, podporou rozvoja hospodárskeho života a poľnohospodárskej výroby.“

Cieľom obce je vybudovať infraštruktúru v obci tak, aby plnila úlohu pre sídelnú, ekonomickú, kultúrnu a podnikateľskú činnosť v obci.

Pre dosiahnutie cieľov a plnenie poslania uplatňuje Obec Matiašovce nasledovné zásady:

- plnenie právnych a ostatných požiadaviek,
- zvyšovanie kvality služieb poskytovaných obyvateľom,
- zameranie sa na prevenciu ochrany životného prostredia a zvyšovanie environmentálneho povedomia a kvality života,
- zmena a doplnenie ÚP obce za účelom všestranného rozvoja.

5. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce : Obec Matiašovce je zložená z jedného katastra a nachádza sa v:

Oblasť: východné Slovensko

Kraj: Prešovský

Okres: Kežmarok

Región: severný Spiš

Mikroregión: Zamagurie

Susedné mestá a obce: Na severe susedíme s mestom Spišská Stará Ves, na východe s obcou Havka, juhovýchodne sme susedia s obcou Zálesie a južne s obcou Spišské Hanušovce. Juhozápadnú hranicu tvorí obec Veľká Franková a na západe je to štátna hranica s Poľskom. Celková rozloha obce je 1 751 ha a nadmorská výška geografického stredu obce je 544 m n. m.. Hydrologicky patrí územie obce do úmoria Baltského mora, do povodia Dunajca a rieky Rieka, tečúcej južno-severným smerom, ktorá odvodňuje územie obce a vlieva sa do Dunajca. Najväčšie prítoky Rieky v katastri obce Matiašovce sú Hardínsky potok, Kolconov potok, Potok a Giblik, pričom tieto majú niekoľko ďalších menších prítokov. Spomínané rieky a potoky majú snehovo-dažďový režim odtoku, čo znamená, že najvyššiu vodnosť majú v apríli až v júli a najnižšiu od novembra do februára. Striedanie priepustných a nepriepustných hornín vytvára nepriaznivé podmienky pre akumuláciu podzemných vôd. Priaznivejšie podmienky sa vytvárajú pozdĺž zlomov a v bridlicových puklinách, kde možno nájsť kolektory. Územie je na podzemné vody pomerne chudobné, minerálne pramene sa v katastri obce nenachádzajú.

Územie obce patrí do chladnej, veľmi vlhkej klimatickej oblasti, mierne chladného okrsku (C1) s priemernou júlovou teplotou v rozmedzí 12 °C až 16 °C a priemernou ročnou teplotou okolo 4 °C. Priemerný počet letných dní sa na základe dlhodobých pozorovaní pohybuje na úrovni 20, priemerný počet mrazových dní je okolo 155. Z aspektu zimnej turistiky je priaznivý priemerný počet dní so snehovou pokrývkou, ktorý sa pohybuje okolo počtu 110, pričom priemerná hrúbka snehovej pokrývky je cca 40 cm. Územie je pomerne bohaté na vlahu, priemerný ročný úhrn zrážok je od 723 mm do 1 256 mm. V januári dosahuje úhrn zrážok

okolo 40 mm, v júli 100-140 mm. Charakteristickou črtou územia je jeho inverzná poloha, prejavujúca sa pomerne častým výskytom hmiel v najnižšie položených častiach katastra. Veterné pomery v katastri obce sú podmienené cirkuláciou ovzdušia, geografickými pomermi i blízkosťou Vysokých Tatier. V ročnom priemere prevažujú severozápadné a severné vetry. Najmenšie zastúpenie má severovýchodné, južné a východné prúdenie vzduchu.

Väčšinu poľnohospodárskeho pôdneho fondu územia pokrývajú stredne ťažké pôdne druhy – ílovitohlinité, menšiu časť ťažké pôdne druhy – hlinité. Po oboch stranách toku Rieka medzi miestnou časťou Potok a Matiašovcami sa vyskytujú pôdy piesočnatohlinité, ktoré zaradujeme medzi stredne ťažké pôdy. Ostatnú časť katastra obce tvoria lesné pôdy. Z pôdných typov prevládajú najmä kambizeme kyslé, na fluvialných sedimentoch sa útržkovite vyskytujú fluvizeme. V najvyšších častiach katastra sa miestami vyskytujú aj rankre. Pôdy sú pomerne chudobné na humus, jeho obsah v hĺbke do 25 cm je nízky (menej ako 1,8 %).

Z hľadiska fyto geografického členenia patrí územie do bukovej fyto geograficko-vegetačnej zóny. Prirodzenou potenciálnou vegetáciou sú bukové a jedľovo-bukové lesy, v povodí Rieky sú prirodzenou potenciálnou vegetáciou jelšové lesy. Druhovú skladbu hospodárskych lesov je však v súčasnosti z dôvodu umelej výsadby človekom značne pozmenená a dominantnú zložku momentálne tvoria smrekové monokultúry. Okrem smreka obyčajného sa v lesoch v stromovej etáži v hojnom počte vyskytujú aj buk lesný, javor horský, jedľa biela, borovica lesná, breza previsnutá, lipa malolistá, lipa veľkolistá a ďalšie. Zoogeografické členenie terestrického biocyklu zaraduje územie do provincie listnatých lesov. Zo stavovcov sú pre toto územie charakteristické najmä jeleň obyčajný, srnec hôrny, sviňa divá, zajac poľný, vlk obyčajný a líška obyčajná.

Katastrálne územie obce Matiašovce leží v ochrannom pásme Pieninského národného parku a platí na ňom 2. stupeň územnej ochrany prírody. V obci sa nenachádzajú žiadne maloplošné chránené územia ani prvky ochrany prírody s vyšším stupňom ochrany. Najbližšie k obci Matiašovce sa nachádza Pieninský národný park, v ktorom sú vyčlenené zóny s 2. až 5. stupňom územnej ochrany. Jeho súčasťou sú aj 4 prírodné rezervácie – Národná prírodná rezervácia (NPR) Haligovské skaly, NPR Prielom Dunajca, NPR Prielom Lesníckeho potoka a NPR Kamienska tisina. V Červenom Kláštore sa taktiež nachádza Národná kultúrna pamiatka s rovnomeným názvom. Južným a juhozápadným smerom od obce sa nachádzajú prírodné rezervácie a prírodné pamiatky v katastri obcí Osturňa (Veľké osturnianske jazero, Malé jazera, Jazero) a Jezersko (Jezerské jazero). V Osturni sa nachádza aj pamiatková rezervácia ľudovej architektúry.

5.2. Demografické údaje

Počet obyvateľov k 31.12.2023 bol 828. Vývoj počtu obyvateľov Matiašoviec za posledných 10 rokov má mierny stúpajúci trend. Úroveň natality za posledných 10 rokov mala pomerne nevyrovnaný priebeh, keď sa pohybovala v rozmedzí cca 3 – 16 ‰. Počet narodených detí sa v obci medziročne pohyboval v rozmedzí 2 – 13. Priemerná hodnota ukazovateľa hrubej miery živorodenosti za celé hodnotené obdobie, teda za posledných 10 rokov, bola v Matiašovciach 11,7 ‰. Obec teda v tomto ukazovateli dosahuje pomerne priaznivé hodnoty. Pre porovnanie, v okrese Kežmarok sa hr. m. živorodenosti pohybuje na úrovni cca 17,0 ‰, v Prešovskom kraji 12,5 ‰ a v Slovenskej republike na úrovni cca 10,5 ‰.

Medziročný vývoj počtu zomrelých mal, podobne ako u živonarodených, taktiež menej vyrovnaný priebeh. Najmenej zomrelých za posledných 10 rokov bolo v roku 2016 (2 osoby), najviac v roku 2015 (13 osôb). Úroveň mortality sa teda pohybovala v rozmedzí od 2,5 po 16,4 ‰, pričom priemer za posledných 10 hodnotených rokov bol v Matiašovciach 10,0 ‰. V obci teda môžeme pozorovať nižšiu mieru úmrtnosti akú má Slovenská republika (cca 13,5 ‰) i Prešovský kraj (12,0 ‰) a zároveň rovnakú akú má okres Kežmarok (cca 10,0 ‰).

Takéto hodnoty hrubej miery živorodenosti a hrubej miery úmrtnosti sa odzrkadľujú v bilancii prirodzeného pohybu obyvateľstva Matiašoviec. Obec bola počas väčšiny hodnoteného obdobia populačne zisková (6x), 1x bola bilancia vyrovnaná (2013) a negatívnu bilanciu prirodzeného pohybu zaznamenala len 3x. Hrubá miera prirodzeného prírastku sa v posledných 10 rokoch pohybovala v rozmedzí od -10,1 ‰ po 12,5 ‰. Z dôvodu takejto kombinácie natality s mortalitou bola reprodukcia obyvateľstva za posledných 10 rokov mierne priaznivá. Celkovo možno konštatovať, že prirodzenými populačnými procesmi dochádzalo v obci k prírastku obyvateľov.

Podobne ako vývoj prirodzeného pohybu, aj vývoj z hľadiska migračného pohybu je v obci mierne pozitívny. Hrubá miera imigrácie sa v obci za posledných 10 rokov pohybovala v priemere na úrovni 16,3 ‰ (priemerne sa ročne prisťahovalo 13,2 osoby). Hrubá miera emigrácie v hodnotenom období dosahovala mierne nižšie hodnoty, pričom jej priemerná úroveň bola 14,4 ‰ (v priemere 11,6 vystáňovaných osôb ročne).

Výsledkom hore uvedených procesov bol mierne priaznivý vývoj migračného salda, ktoré sa pohybovalo v rozmedzí od -12 osôb v roku 2014 po +10 osôb v roku 2019. Kladné migračné saldo obec zaznamenala až 7x, v roku 2020 bolo migračné saldo nulové a len 2x bolo migračné saldo záporné. Väčšinu hodnoteného obdobia teda obec vykazuje pozitívnu bilanciu

migračného salda. Možno teda konštatovať, že trend vývoja za posledných 10 rokov je priaznivý.

Hrubá miera prirodzeného prírastku dosahovala počas väčšiny hodnoteného obdobia kladné hodnoty (viac ľudí sa v týchto rokoch narodilo ako zomrelo), čiže prirodzenými populačnými procesmi počet obyvateľov poväčšine rástol. Podobne, aj hrubá miera migračného salda dosahovala väčšinou kladné hodnoty, znamenajúce migračný prírastok obyvateľstva (viac ľudí sa do obce v danom roku prisťahovalo ako sa z nej vystaľovalo).

Výsledkom kombinácie vyššie popísaných prirodzených populačných procesov a migračných procesov je celkový prírastok obyvateľov obce Matiašovce. Celkovú situáciu ohľadne populačného vývoja v obci možno teda hodnotiť pozitívne (keďže počet obyvateľov zo strednodobého hľadiska rastie).

Veková pyramída obyvateľstva Matiašoviec ukazuje, že v obci sa z pohľadu demografickej reprodukcie (napriek priaznivému vývoju, popísanému vyššie) ešte stále nachádza regresívny typ populácie – keďže početnosť predreprodukčnej zložky (0-14 r.) nedosahuje početnosť poreprodukčnej (nad 50 r.) zložky obyvateľstva (v pomere 178 k 236 k 31.12.2021). Najvyššie zastúpenie v štruktúre obyvateľstva Matiašoviec majú vekové skupiny (podľa poradia) 40-44 ročných (72 obyvateľov), 10-14 ročných (69) a 0-4 ročných (64 obyvateľov). K 31.12.2021 tu spomedzi 815 obyvateľov žilo 178 detí do 14 rokov a 128 seniorov vo veku nad 65 rokov. Zo spomínaných 815 obyvateľov tu k uvedenému dátumu žilo 410 mužov a 405 žien.

V nadväznosti na typ vekovej pyramídy a typ populácie možno konštatovať, že z dlhodobého hľadiska bude prostredníctvom prirodzeného pohybu (pri zachovaní aktuálnych trendov) počet obyvateľov obce (pri nezmenených podmienkach) stagnovať.

Obyvateľstvo obce starne. Priemerný vek obyvateľstva sa za ostatných 10 rokov zvýšil z 36,93 na 37,52 rokov. Priaznivým momentom však je, že v porovnaní so Slovenskou republikou žije v obci výrazne mladšie obyvateľstvo, pričom to zároveň starne oveľa pomalším tempom ako je priemer SR.

V štruktúre obyvateľstva vo vzťahu k ekonomickej aktivite, teda podľa produktívnych vekových skupín, prevláda predproduktívna zložka (0-14 r.) nad poproduktívnu zložku (65+ r.) obyvateľstva, pričom podiel produktívnej zložky je 62,5 %.

Národnostné zloženie obyvateľstva Matiašoviec bolo v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 takmer homogénne, keďže v ňom podľa jeho výsledkov výrazne dominovala slovenská národnosť s 97,8 % obyvateľov (791 z 809 osôb).

V konfesionálnej štruktúre obyvateľstva v čase Sčítania 2021 výrazne dominovalo rímskokatolícke vierovyznanie s 91,8 % obyvateľov (743 z 809 obyvateľov). K žiadnemu

náboženstvu sa nehlásilo 4,9 % obyvateľov obce (40 osôb) a u 0,7 % obyvateľov (6 osôb) príslušnosť ku konfesiám zistená nebola (SODB 2021).

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 (SODB 2021) malo v tom čase (k 1.1.2021) 19 % obyvateľov obce ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie len základné vzdelanie (tzn. osoby vo veku 15 rokov a viac, ktoré neukončili žiadne vzdelanie + osoby s ukončeným základným vzdelaním). Stredoškolské vzdelanie bez maturity (max. výučný list) malo 22 % a stredoškolské vzdelanie s maturitou a vyššie 31 % obyvateľov Matiašoviec. Vysokoškolské vzdelanie malo v roku 2021 dvanásť percent obyvateľov obce.

5.3. Ekonomické údaje

Výrazným sociálno-ekonomickým javom spojeným s existenciou trhu práce je nezamestnanosť. Tá predstavuje jednak vážny ekonomický problém, pretože reprezentuje stratenú potenciálnu hodnotu celej ekonomiky, no zároveň je i významným sociálnym indikátorom, pretože, ako to dokazujú viaceré štúdie, je spojená s takými spoločenskými javmi, ako je zvýšená rozvodovosť, kriminalita, zlé mentálne a fyzické zdravie, rôzne sociálno-patologické javy a pod.

Existencia nezamestnanosti má teda silný vplyv na život samotných nezamestnaných. Strata zamestnania prináša pre jednotlivca rôzne negatívne dôsledky, ktoré sa netýkajú len poklesu životnej úrovne, spojeného s poklesom príjmu, ale aj výrazných zmien v každodennom živote, spoločenských vzťahoch, hodnotách, v sociálnych inštitúciách (najmä v rodine). Nezamestnaní majú menej priestoru pre prijímanie zásadných rozhodnutí o svojom živote a menšiu šancu rozvíjať svoje zručnosti. S výskytom nezamestnanosti, najmä dlhodobej, hrozí pre jednotlivca riziko asociálneho správania, spôsobené nadbytkom času, nudou, nedostatkom programu a povinností a vylúčením zo spoločnosti. Medzi najcitlivejšie a najzávažnejšie dôsledky nezamestnanosti patrí výskyt chudoby. Chudoba a nezamestnanosť sú totiž veľmi úzko korelujúce fenomény, spôsobujúce jednotlivcom ťažké sociálne a psychologické dôsledky.

Počet uchádzačov o zamestnanie sa v obci Matiašovce za posledných 10 rokov pohyboval v rozmedzí 26 až 78. Miera nezamestnanosti sa teda v obci v ostatnom období pohybovala v rozpätí od 7,7 % (2020) po 23,1 % (2014), pričom k 31.12.2021 bola na úrovni 8,3 %. Pre porovnanie, k 31.12.2021 bola miera nezamestnanosti v okrese Kežmarok 18,3 %, v Prešovskom kraji bola na úrovni 11,7 % a v Slovenskej republike 7,4 %. V okolitých okresoch, s ktorými okres Kežmarok susedí, bola nasledovná: Poprad 7,4 %, Levoča 11,3 %, Sabinov 16,0 % a Stará Ľubovňa 9,2 %.

Na konci roku 2021 bolo v obci Matiašovce prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny evidovaných 28 uchádzačov o zamestnanie. Z tohto počtu bolo 9 mužov (32,1 %) a 19 žien (67,9 %). Ako ukazuje nasledujúca tabuľka, problémy s nezamestnanosťou v obci majú najmä staršie vekové skupiny obyvateľov.

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že so zvyšujúcim stupňom dosiahnutého vzdelania sa pre jednotlivých obyvateľov zvyšuje pravdepodobnosť uplatnenia na trhu práce. Z tohto hľadiska je v Matiašovciach pomerne pozitívnou skutočnosť, že z 28 uchádzačov o zamestnanie na konci roku 2021 bolo len 14 % UoZ (4 osoby) s najvyšším ukončeným vzdelaním základným alebo bez vzdelania.

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie patrí medzi najvýznamnejšie parciálne indikátory, poukazujúce na „zdravie“ ekonomickej a sociálnej sféry v tom – ktorom regióne. S nepriaznivou štruktúrou UoZ podľa doby evidencie (tzn. s vysokým podielom dlhodobo nezamestnaných osôb – nad 12 mesiacov) sa spájajú výrazné problémy ekonomickeho a sociálneho charakteru (vysoké sociálne dávky, „neschopnosť“ zamestnať takýchto obyvateľov, chudoba, sociálno-patologické javy a pod.). Z hľadiska štruktúry uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie sa sleduje predovšetkým podiel dlhodobo nezamestnaných osôb na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie, keďže dlhodobá nezamestnanosť patrí medzi výrazne negatívne ukazovatele socioekonomického rozvoja (resp. zaostalosti) daného regiónu.

V Slovenskej republike sa podiel krátkodobo nezamestnaných (menej ako 7 mesiacov) v roku 2021 pohyboval na úrovni cca 35 %, podiel strednodobo nezamestnaných (7 – 12 mesiacov) na úrovni cca 18 % a podiel dlhodobo nezamestnaných až okolo úrovne 47 % (pričom Slovenská republika a špeciálne regióny východného Slovenska vykazujú dokonca najvyšší podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov v rámci všetkých regiónov Európskej únie). V Matiašovciach bol k 31.12.2021 podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov (nad 12 mesiacov) 50 %, pričom 21 % (6 UoZ) z celkového počtu UoZ bolo nezamestnaných viac ako 2 roky.

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa klasifikácie zamestnaní (KZAM) nám zatrieduje nezamestnaných do skupín podľa toho, aký charakter malo pracovné miesto, ktoré zaujímal terajší uchádzač o zamestnanie bezprostredne pred tým, než bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Jednotlivé zamestnania sú v KZAM rozdelené do tried podľa charakteru práce, zložitosti, zodpovednosti a kvalifikačnej náročnosti práce. Pri KZAM sa dôraz kladie na charakter pracovného miesta a nie na to, či zamestnanec v konkrétnom zamestnaní je viac alebo menej kvalifikovaný ako iný zamestnanec v rovnakom zamestnaní.

Najvyšší podiel v štruktúre UoZ podľa KZAM majú v Matiašovciach pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (11 UoZ z 28; 39,3 %). Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci sú tí UoZ, ktorí v poslednom zamestnaní vykonávali práce vyžadujúce si vedomosti na úrovni základnej školy (ako napr. jednoduché a rutinné práce vyžadujúce ručné nástroje a fyzickú silu – upratovanie, čistenie, kopanie jám, zametanie ulíc, stráženie majetku, ručné balenie, manipulácie s nákladmi, dokladanie tovaru, pomocné práce, likvidovanie odpadov a pod.).

5.4. Symboly obce

Erb obce: V Heraldickom registri Slovenskej republiky je erb obce Matiašovce opísaný v znení: „V červenom štíte na zlatej pažiti stojace striebroodeté, zlatými prstencami nimbované postavy – uprostred zlatokorunovaná Panna Mária v pravici so zlatým ľaliovitým žezlom a v ľavici so zlatovlasým a zlatoodetým Ježiškom, po jej pravici svätý Peter v ľavici so zlatým štíhlym latinským krížom, po jej ľavici stojaci k nej hľadiaci svätý Pavol so zlatým mečom na ľavom pleci. Tento erb obce sa používa na úradnej pečiatke obce pri vydávaní všeobecne záväzných nariadení a rôznych úradných úkonov súvisiacich priamo s obcou Matiašovce.

Vlajka obce: V súlade so všeobecnými, ale i špecifickými praktizovanými podmienkami obecnej vexilologickej tvorby (na Slovensku Heraldickou komisiou Ministerstva vnútra), zodpovedá charakteru horeuvedeného erbového symbolu obce Matiašovce najlepšie tzv. deväťtinová vlajka v pomere strán šírky a dĺžky 2:3 a s dvojzástrihom (teda s trojitým ukončením) vedeným zvonka do hĺbky jednej tretiny jej listu, používanom všeobecne pri slovenských obciach. Za pomoci teoretického rozdelenia listu vlajky na deväť pozdĺžnych pásov je ich sfarbenie sprava doľava nasledovné v podieloch k celku: 1/9 –žltá, 1/9 –biela, 1/9 –červená, 1/9 –biela, 1/9 –žltá, 1/9 –biela, 1/9 –červená. Červená farba pásov je pritom odvodená z červenej farby pozadia podkladu znamenia teda štítu erbu. Žltá farba je použitá na základe zlatej pažiti, na ktorej postavy stoja. Biele resp. strieborné pásy poukazujú na sfarbenie oblečenia postáv.

Pečať obce: Je kruhová so stredovou výplňou použitého erbu obce. Kruhovýpis znie: OBEC MATIAŠOVCE a je zložený z názvu štatútu obce a menného názvu obce písaného veľkým písmom.:

5.5. Logo obce

Obec Matiašovce nemá logo.

5.6. História obce

Obec Matiašovce založil v roku 1308 magister Kokoš Berzevici. Prvý raz sa obec spomína v roku 1326 ako súčasť dunajeckého panstva. V 16. storočí boli šoltýsmi Matiašoviec Passutovci, ktorí pochádzali z Litvy. Keď zomrel posledný šoltýs z toho rodu – Stanislav, funkcia šoltýsov prešla na rodinu Lapšanských, pochádzajúcu z Nižných Lápš, ktorá bola v príbuzenskom vzťahu s Passuthovcami. Predpokladá sa, že dedina dostala názov podľa svojho prvého šoltýsa – Matiáša.

Obyvatelia Matiašoviec i osady Potok boli v minulosti poľnohospodári, pastieri, lesní robotníci, tesári a stavitelia. V rodinách okrem plodín obživy sa pestoval ľan, vyrábalo sa z neho vlákno, ktoré spracovávali na krosnách; tkalo sa plátno a súkno, vyrábalo drevené náradie a šindle, spracovávalo sa obilie v dvoch mlynoch na múku a šrot, drevná hmota zasa na píle, a pre tento účel slúžili v obci i osade hate vody (joz), z ktorých voda bola vedená korytom do stavenísk na veľké hnacie kolesá.

Najmladšou sídelnou jednotkou v Zamagurí je západná časť ulice Potok, ktorú začalo budovať 9 Podhaľanských rodín v roku 1888, keď kúpili pozemky veľkostatkára Littmanna na tzv. Vyšnom dvore za 30 000 papierikov a tým sa skončilo osídľovanie Zamaguria.

Podhaľanské korene osadníkov Potoka našli v Zamagurí živnú pôdu a dodnes sú povďační Bohu aj za to, že práve Podhalie v okolí Zakopaného, odkiaľ pochádza ich rodokmeň, často navštevoval po smrti svojho otca Karol Wojtyla, bývalý Pápež Ján Pavol II. a u podtatranských goralov našiel presvedčenie, že sa chce stať kňazom, aby mohol po cirkevnom rebríčku dôjsť až do Ríma a zasadiť na najvyšší stolec svätého Petra katolíckej cirkvi vo Vatikáne.

5.7. Pamiatky

- Kostol sv. Petra a Pavla Apoštolov – Národná kultúrna pamiatka,
- Areál okolo kostola sv. Petra a Pavla Apoštolov – Národná kultúrna pamiatka
- Krížová cesta s areálom okolo kostola sv. Petra a Pavla Apoštolov – Národná kultúrna pamiatka,
- Kostol Sedembolestnej Panny Márie na ulici Potok – najmladší kostol v Zamagurí,
- kaplnka sv. Rocha,
- kaplnka sv. Michala,
- božia muka v smere k hraniciam s Poľskou republikou na ulici Nová.

5.8. Významné osobnosti obce

Vlastimil Kovalčík (*30.3.1939, Matiašovce) je slovenský básnik, esejista a prekladateľ, ktorý pochádza z učiteľskej rodiny. Vzdelanie získaval v Matiašovciach, Spišskej Novej Vsi, Kežmarku a v Bratislave, kde vyštudoval odbor ruština a slovenčina na filozofickej fakulte Univerzity Komenského. Bol redaktorom vydavateľstva Slovenský spisovateľ. Knižne debutoval v roku 1965 zbierkou básní Vstupovanie do erbu. Vo svojej tvorbe sa venuje meditatívnej lyrike, pričom hľadá hranice filozofických a poznávacích možností slova. Snaží sa o vystihnutie problematiky ľudského bytia, vracia sa do spomienok na detstvo, vyjadruje svoju nostalgiu nad časmi, ktoré prežil a nedajú sa viac vrátiť. V neskoršej básnickej i esejistickej tvorbe sa zameriava najmä na Zamagurie, svoj rodný kraj. Okrem vlastnej tvorby sa venuje tiež prekladom z poľskej a francúzskej literatúry.

Miloslav Semančík (*19.02.1947, Matiašovce, † 19.03.2017) je inštitný sochár, maliar, rezbár, fotograf. Venoval sa najmä drevenej plastike, ktorá svojím charakterom vychádza z tradície slovenskej ľudovej drevorezby. Viedol rezbárske krúžky na SOU PS (Poprad) 1985-1989. Pravidelne vystavuje na rôznych miestach aj pri príležitosti ELRO v Kežmarku a Trhu umeleckých remesiel v Spišskej Novej Vsi, zúčastňuje sa na súťažiach. Všetky jeho výstavy odráža regionálna, nadregionálna aj celoslovenská tlač. Ako umelec využíval široké spektrum výtvarných techník: drevené, kamenné a kovové plastiky; koláže; drevené aj kovové reliéfy, asambláže, maľbu na skle, maľbu, dyhové obrazy, textilné práce, smalty, možnosti rôznych užitých umení, umeleckú fotografiu, dia-foto, amatérsky videofilm.

Andrej Bednár (* 28.11.1945, Matiašovce, † 21.11.2006) bol povoláním chemik. Jeho otcom bol Jozef Bednár a matka Mária Bednárová, rod. Kušmirková. Navštevoval ZŠ najprv v Matiašovciach, neskôr v Spišskej Starej Vsi. Vyštudoval POU v Starej Ľubovni, PMŠ v Liptovskom Hrádku, POUCH vo Svite, ďalej študoval v Košiciach na Akadémii humanity i Krajskej politickej škole. Od 23.3.2004 navštevoval univerzitu tretieho veku Univerzitu Mateja Bela v Poprade. Bol slobodný, bezdetný a býval v Poprade. Medzi jeho koníčky patrilo písanie poézie, prózy, poviedok, povestí, článkov. Publikoval v mnohých časopisoch.

6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

Základná škola Matiašovce pre 1. – 4. ročník, ktorú navštevuje 27 žiakov. Žiakov vyučujú 4 učitelia, z toho kňaz, ktorý vyučuje náboženstvo na úväzok. V rámci školy je zriadený aj Školský klub detí, ktorý navštevujú takmer všetci žiaci našej školy.

Materskú školu v našej obci navštevuje v súčasnosti vyše 40 detí, o ktoré sa starajú 4 učiteľky. V budove materskej školy sa nachádza školská jedáleň, ktorá poskytuje stravu pre všetkých žiakov, pedagogických a nepedagogických zamestnancov a dôchodcov z obce.

6.2. Zdravotníctvo

Obec nedisponuje zdravotným strediskom a ani praktickým lekárom pre detí a dorast ako aj pre dospelých. Najbližšie stredisko je vzdialené iba 3 km od obce t. j. v Spišskej Starej Vsi, kde je pre občanov dostupná zdravotná starostlivosť. V obci nepôsobí ani špecializovaný lekár. Priamo v Matiašovciach sú dostupné služby fyzioterapeuta.

6.3. Sociálne zabezpečenie

Obec disponuje zariadením sociálnych služieb, a to Obecné komunitné centrum, ktoré v bude poskytovať sociálne služby stanovené zákonom o sociálnych službách. Najbližšie zariadenia pre seniorov sú v susednej obci Spišské Hanušovce a v meste Spišská Stará Ves, ktoré poskytujú služby občanom najmä z nášho regiónu.

6.4. Kultúra a šport

V obci Matiašovce sa nachádza kostol sv. Petra a Pavla Apoštolov, ktorý je postavený v gotickom slohu z konca 13.storočia, pravdepodobne najstaršia sakrálna stavba v Zamagurí, neskôr viackrát prestavaný do barokového štýlu. Múr okolo kostola, v ktorom sú včlenené kaplnky Krížovej cesty s barokovými obrazmi je z roku 1730. Zvonica pri kostole je pôvodne renesančná z konca 16. storočia. Najvzácnejší zvon v nej je zvon Ave Mária. V obci sú dve kaplnky: kaplnka sv. Rocha a kaplnka sv. Michala, a božia muka v smere k hraniciam s Poľskou republikou z Hlavnej ulice. Na ulici Potok je vybudovaný najmladší kostol Sedembolestnej Panny Márie v Zamagurí z roku 1992. V strede Matiašoviec je vybudovaný farský úrad. Starý farský úrad bol v roku 2018 asanovaný.

V obci máme vybudované dve viacúčelové ihriská, z toho obidve s umelou trávou s rozmermi (36 x 18 m) a (24 x 13 m) pre celoročné využitie s mantinelmi, osvetlením a oplotením.

V obci pôsobí občianske združenie Mladosť Matiašovce od roku 1990 a zastrešuje viaceré športy (futbal, stolný tenis, kulturistika, volejbal). V budove obecného úradu sídli obecná

knižnica s nepretržitou prevádzkou vyše 50 rokov od čias miestnej ľudovej knižnice. Od roku 2012 sa každoročne darí investovať 500 € resp. až 1.300 € na nákup nových kníh z prostriedkov Ministerstva kultúry.

6.5. Doprava

Územie Zamaguria je pomerne izolované od cestných komunikácií vyššieho rádu tak v Slovenskej republike, ako aj v Poľsku (pozri obrázok). Najbližšie napojenie na cestu I. triedy predstavujú dopravné uzly v Spišskej Belej (cesta I/67) a Starej Ľubovni (resp. v Hniezdom, cesta I/77), v Poľsku je to dopravný uzol Nowy Targ. Z aspektu pripojenia na cesty I. triedy je teda poloha Matiašoviec veľmi nevýhodná. Navyše, horský hrebeň Spišskej Magury, tiahnuci sa celou južnou a juhovýchodnou hranicou Zamaguria, výrazne zvyšuje nielen cestnú vzdialenosť, ale aj časovú dostupnosť obce. Najdôležitejším a zároveň aj najbližším dopravným uzlom pre obec Matiašovce je mesto Poprad, na území ktorého sa nachádzajú zastávky medzinárodnej autobusovej i železničnej prepravy ako i medzinárodné letisko a okolo ktorého tiež prechádza najdôležitejšia dopravná tepna Slovenska - diaľnica D1. Ďalšími významnými dopravnými uzlami v širšom okolí sú mestá Krakow a Košice.

Dopravná infraštruktúra Zamaguria je tvorená len cestnými ťahmi nižšieho rádu. Komunikačnú os územia tvoria dve cesty II. triedy č. 542 a č. 543. Cesta č. 542 (na ktorej ležia aj Matiašovce), prebiehajúca severojužným smerom v dĺžke 27 km, spája Spišskú Starú Ves so Spišskou Belou, cesta č. 543, prebiehajúca západovýchodným smerom, spája hraničný prechod Lysá nad Dunajcom s obcou Hniezdo v blízkosti Starej Ľubovne. Cesta č. 542 sa napája na spomínanú cestu prvej triedy I/67, ktorá cez Plešivec, Rožňavu, Poprad a Ždiar spája Maďarsko s Poľskom. Cesta č. 543 sa v Hniezdom napája na cestu prvej triedy I/77, vedúcu cez Poprad, Kežmarok, Starú Ľubovňu, Bardejov a Svidník smerom na Rzeszow v Poľsku. Ostatné komunikácie v Zamagurí predstavujú lokálne cesty III. triedy (napájajúce každú obec Zamaguria na cesty č. 542, resp. 543) a miestne komunikácie. V Matiašovciach sa na cestu II. triedy č. 542 pripája cesta III. triedy č. 3111, ktorá vedie do obce Zálesie.

Miestne komunikácie v Matiašovciach majú prevažne bezprašnú povrchovú úpravu s rôznym šírkovým usporiadaním. Kvalita miestnych ciest v obci ako aj cestnej siete v celom Zamagurí je na pomerne dobrej úrovni, menej kvalitné sú len niektoré krátke úseky lokálnych ciest III. triedy. Linky autobusovej dopravy zabezpečujú pre obyvateľov obce spojenie s okresným mestom Kežmarok a so Spišskou Starou Vsou.

Parkoviská pre osobné automobily sa nachádzajú v centrálnej časti obce pri obecnom úrade, pri Dolnom cintoríne a pri kostole na ulici Potok. Počet parkovacích miest momentálne nie je dostatočný. Zvýšená hustota parkujúcich áut je totižto pri cintoríne v južnej časti obce, kde nie je vybudovaná žiadna odstavňá plocha pre návštevníkov tohto cintorína. Do budúcnosti je preto, taktiež v nadväznosti na všeobecný trend rozvoja automobilovej dopravy a zvyšovania počtu áut v domácnostiach, vhodné počítat' s rozširovaním (príp. výstavbou nových) parkovísk. Chodníky sú v súčasnosti vybudované len v krátkom úseku v centrálnej časti obce, pozdĺž jej hlavnej komunikačnej osi (cesty II. triedy), krátky spojovací chodník je tiež vybudovaný medzi autobusovou zastávkou a materskou školou a tiež aj medzi lávkou pre peších spájajúcu ulice Južná a Pod lesom. Výraznou bariérou z hľadiska výstavby nových chodníkov pozdĺž cesty II. triedy v intraviláne obce sú morfológické a územno-technické charakteristiky priľahlého územia, keďže vozovka je tu vybudovaná len v úzkom profile, pričom tesne na ňu nadväzujú rodinné domy. Pozdĺž miestnych komunikácií nie sú vybudované žiadne plochy pre pešiu dopravu. V strednodobom horizonte je preto potrebné uvažovať s rozvojom plôch určených pre chodcov (predovšetkým s výstavbou nových chodníkov).

Matiašovce (ako ani celé Zamagurie) nemajú priame železničné spojenie, najbližšia železničná stanica na Slovensku sa nachádza v Spišskej Belej (26 km) a Starej Ľubovni (37 km), v Poľsku je to železničná stanica Nowy Targ (35 km). Železničné stanice v Sp. Belej a v St. Ľubovni však majú len regionálny význam, najbližšia železnica celoštátneho a medzinárodného významu sa nachádza v spomínanom Poprade. Pomerne blízko sa nachádzajú letiská medzinárodného významu. Menšie letisko sa nachádza v Poprade, odkiaľ sa však uskutočňujú poväčšine len charterové lety. Veľký význam má však letisko Kraków-Balice, z ktorého množstvo operujúcich leteckých spoločností zabezpečuje spojenie s väčšinou Európy.

6.6. Územné plánovanie

Obec Matiašovce má schválený Územný plán z roku 2003. Dňa 15.03.2022 bolo na zasadnutí obecného zastupiteľstva schválená Zmena a doplnenie Územného plánu obce č. 01.

6.7. Hospodárstvo

Po zániku Poľnohospodárskeho družstva v roku 2005 vznikla súkromná firma POLES, s.r.o. V obci hospodári aj vyše 20 subjektov venujúcich sa poľnohospodárstvu. Niektorí občania sa individuálne venujú pestovaniu zeleniny, zemiakov a chovu domácich zvierat. V obci sú súkromní podnikatelia, samostatne hospodáriaci roľníci, je tu pošta Partner, predajňa

rozličného tovaru, predajňa COOP Jednota, predajňa potravín – Večierka a tiež aj novootvorená Pizzeria. Nachádza sa tu prevádzka pohostinského zariadenia a cukrárenská výroba.

Poľnohospodárska výroba v obci prešla počas posledných desaťročí (a najmä počas obdobia transformácie) obrovským útlmom. Na tento útlm malo vplyv viacero či už fyzickogeografických (napr. z hľadiska rastlinnej výroby sú tu nevhodné klimatické podmienky - krajina s veľmi krátkym vegetačným obdobím, mierne teplým letom a s dlhou a studenou zimou; pôdne pomery; orografické podmienky; slabá úrodnosť a pod.) alebo socioekonomických (napr. vysoké náklady v porovnaní s výnosmi; zmena spoločenských preferencií obyvateľstva – uvoľnenie predchádzajúceho silného puta obyvateľov k pôde; ľahká a cenovo výhodná dostupnosť poľnohospodárskych komodít v obchodoch a pod.) faktorov.

V štruktúre poľnohospodárskej pôdy v katastri obce výrazne dominujú trvalé trávne porasty (559,7 ha). Pomerne veľkú časť poľnohospodárskeho pôdneho fondu však zaberá aj orná pôda (204,6 ha). V poľnohospodárskej výrobe má vzhľadom k rozsiahlym plochám TTP priaznivé podmienky živočíšna výroba (najmä na chov oviec a dobytky), táto výroba však dokáže uživiť (ako hlavný zdroj obživy) len obmedzený počet obyvateľov. Časť obyvateľstva hospodári na súkromných poliach, na ktorých v rámci samozásobovania pestuje najmä zemiaky, pšenicu a krmoviny. Na svojich hospodárskych dvoroch sa obyvatelia venujú chovu domácich zvierat.

Polovicu rozlohy katastrálneho územia obce (51 %) zaberajú lesné pozemky, takže tu existujú vhodné podmienky pre výkon poľovníctva. Územie patrí do oblastí s výskytom jelenej, srnčej a diviačej zveri a obhospodaruje ho miestne poľovnícke združenie PZ Gojnica so sídlom v Matiašovciach. Revír tohto PZ tvoria katastrálne územia obcí Matiašovce, Spišské Hanušovce, Zálesie a časť k. ú. Havka.

Lesné hospodárstvo realizuje v katastri obce Matiašovce „Lesopôdohospodárske pozemkové spoločenstvo Matiašovce“. Ide o právnickú osobu s právnou subjektivitou v zmysle zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách. Približne 2/3 obhospodarovanej výmery tvoria súkromné lesné pozemky, 1/3 tvoria lesné pozemky urbariátu.

Priemysel bol v minulosti v obci veľmi chudobný. Súviselo to najmä s nevhodnými lokalizačnými faktormi pre umiestnenie priemyselnej výroby a s chudobnou surovinovou bázou v celom Zamagurí. Táto skutočnosť viedla k orientácii výrobnjej sféry na spracovanie časti vyprodukovaných poľnohospodárskych komodít a na spracovanie drevnej hmoty v piliarskych prevádzkach. Jedinou surovinou, ktorou obec i Zamagurie disponovalo v relatívne dostatočnom množstve, bolo totižto drevo. Obyvatelia obce, pracujúci v priemysle, dochádzajú do práce najčastejšie do priemyselných podnikov v Spišskej Starej Vsi, Kežmarku a v Poprade.

6.8. Životné prostredie

Obec od začiatku roka 2024 prevádzkuje vlastnú kompostáreň, na ktorú vozí biologicky rozložiteľný odpad (BRO) a to pokosenú trávu, pohrabané lístie či konáre zo stromov z pozemkov obce. Prakticky ten istý BRO môžu na kompostáreň dovážať aj občania našej obce. To sa veľmi rýchlo ujalo a za rok 2024 kompostáreň obhospodárila takmer 100 ton surového BRO. Týmto krokom si zveľaďujeme životné prostredie, zároveň zlepšujeme služby občanom a druhotne používame vyprodukované prírodné hnojivo na zlepšenie vzhľadu verejnej zelene a zároveň tento biologický materiál poskytujeme bezplatne aj občanom.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2024. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods. 7 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2024 bol zostavený ako vyrovnaný.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2024.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 15.12.2023 uznesením č. 7/7/2023.

Rozpočet bol zmenený päťkrát:

- prvá zmena schválená dňa 31.05.2024 uznesením č. 22/3/2024
- druhá zmena schválená dňa 28.08.2024 uznesením č. 9/5/2024
- tretia zmena schválená dňa 22.11.2024 uznesením č. 5/6/2024
- štvrtá zmena schválená dňa 12.12.2024 uznesením č. 5/7/2024
- piata zmena schválená dňa 31.12.2024 – zmena uskutočnená starostom obce.

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2024 v EUR

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2024	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	668 115,00	754 900,00	751 077,92	99,49
z toho :				
Bežné príjmy	592 015,00	702 105,00	698 682,79	99,56
Kapitálové príjmy	0,00	24 565,00	24 560,81	99,98
Finančné príjmy	76 100,00	28 230,00	27 834,32	98,60

Výdavky celkom	668 115,00	754 900,00	737 751,96	97,73
z toho :				
Bežné výdavky	553 987,00	674 102,00	657 353,11	97,52
Kapitálové výdavky	76 100,00	23 215,00	23 211,84	99,99
Finančné výdavky	38 028,00	57 583,00	57 187,01	99,31
Rozpočtové hospodárenie obce	0,00	0,00	13 325,96	

V roku 2024 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili príjmy :

- v bežnom rozpočte:

- podielové dane, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2023 o 3,75 % vo výške 423 441,14 EUR
- daň z nehnuteľností, ktorá predstavovala zvýšenie oproti roku 2023 o 17,59 %
- komunálny odpad a drobný stavebný odpad, ktorý predstavoval zvýšenie oproti roku 2023 o 2,63 %

- v kapitálovom rozpočte:

- NFP k projektu Kompostáreň v obci Matiašovce
- NFP k projektu Rekonštrukcia strechy materskej školy I. etapa

- vo finančných operáciách:

- prijatý kontokorentný bankový úver vo výške 20 000,00 EUR
- prostriedky použitého rezervného fondu vo výške 3 500,00 EUR

V roku 2024 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili výdavky :

- v bežnom rozpočte:

- mzdy, platy, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2023 o 2,68 % vo výške 291 750,68 EUR
- poisťné a príspevky do poisťovní predstavovali zvýšenie oproti roku 2023 o 5,97 % vo výške 109 412,03 EUR
- splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úrokmi, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2023 o 95,21 % vo výške 14 150,10 EUR

- v kapitálovom rozpočte realizované investičné akcie:

- rekonštrukcia strechy materskej školy vo výške 10 171,84 EUR
- prípravná a projektová dokumentácia k projektu Zníženie energetickej náročnosti budovy ZŠ vo výške 12 540,00 EUR
- prípravná a projektová dokumentácia k územnému plánovaniu vo výške 500,00 EUR

- vo finančných operáciách:

- splácanie istiny z prijatých úverov vo výške 57 187,01 EUR

7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2024

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2024 v EUR
Bežné príjmy spolu	698 682,79
z toho : bežné príjmy obce	698 682,79
Bežné výdavky spolu	657 353,11
z toho : bežné výdavky obce	657 353,11
Bežný rozpočet	41 329,68
Kapitálové príjmy spolu	24 560,81
z toho : kapitálové príjmy obce	24 560,81
Kapitálové výdavky spolu	23 211,84
z toho : kapitálové výdavky obce	23 211,84
Kapitálový rozpočet	1 348,97
Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	42 678,65
Vylúčenie z prebytku HČ	13 658,67
Upravený prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	29 019,98
Príjmové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov - finančné zábezpeky na verejné obstarávanie	27 834,32
Výdavkové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov - finančné zábezpeky na verejné obstarávanie	57 187,01
Rozdiel finančných operácií	-29 352,69
PRÍJMY SPOLU	751 077,92
VÝDAVKY SPOLU	737 751,96
Rozpočtové hospodárenie obce	13 325,96
Vylúčenie z prebytku HČ	13 658,67
Úprava hospodárenia o nevyčerpaný úver	0,00
Upravené rozpočtové hospodárenie obce	-332,71

Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu v sume 42 678,65 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sa upravuje o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a podľa osobitných predpisov v sume 13 658,67 EUR.

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto prebytku vylučujú :

- a) nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 3 430,68 EUR, a to na :
- stravné pre deti v MŠ a ZŠ z ÚPSVaR v sume 1 757,00 EUR,
 - finančné prostriedky z MV SR – preddavok na normatívne výdavky ZŠ v sume 518,00 EUR,
 - finančné prostriedky z MV SR – nevyčerpané finančné prostriedky na normatívne výdavky na osobné náklady pre PZ a OZ podľa regiónov v sume 87,24 EUR,
 - finančné prostriedky z MV SR – nevyčerpané finančné prostriedky na školský podporný tím v sume 375,07 EUR,
 - finančné prostriedky z Plánu obnovy a odolnosti – profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov v sume 328,00 EUR,
 - finančné prostriedky z Fondu na podporu umenia na nákup kníh do knižnice v sume 365,37 EUR,
- b) nevyčerpané prostriedky **školského stravovania na stravné a réžiu** podľa ustanovenia §140-141 zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume 307,99 EUR,
- c) nevyčerpané prostriedky na základe dohôd o spolufinancovaní Zmien a doplnkov 02 – súbor lokalít **Územného plánu obce Matiašovce** v sume 9 920,00 EUR.

Schodok rozpočtu v sume 332,71 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **upravený** o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a podľa osobitných predpisov v sume 13 658,67 EUR bol v rozpočtovom roku 2024 vysporiadaný z finančných operácií.

7.3. Rozpočet na roky 2025 - 2027 v EUR

	Skutočnosť k 31.12.2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026	Rozpočet na rok 2027
Príjmy celkom	751 077,92	1 297 185,00	773 375,00	792 375,00
z toho :				
Bežné príjmy	698 682,79	745 955,00	773 375,00	792 375,00
Kapitálové príjmy	24 560,81	14 350,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	27 834,32	536 880,00	0,00	0,00

	Skutočnosť k 31.12.2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026	Rozpočet na rok 2027
Výdavky celkom	737 751,96	1 297 185,00	735 615,00	735 615,00
z toho :				
Bežné výdavky	657 353,11	702 807,00	697 467,00	697 467,00
Kapitálové výdavky	23 211,84	16 880,00	0,00	0,00
Finančné výdavky	57 187,01	577 498,00	38 148,00	38 148,00

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1. Majetok v EUR

Názov	ZS k 1.1.2023 v EUR	KZ k 31.12.2023 v EUR
Majetok spolu	1 379 765,54	1 980 871,12
Neobežný majetok spolu	1 297 356,04	1 925 879,23
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	16 800,00	15 974,00
Dlhodobý hmotný majetok	1 161 802,22	1 791 151,41
Dlhodobý finančný majetok	118 753,82	118 753,82
Obežný majetok spolu	82 054,04	54 849,69
z toho :		
Zásoby	1 682,64	1 709,78
Zúčtovanie medzi subjektami VS		
Dlhodobé pohľadávky		
Krátkodobé pohľadávky	1 993,44	8 135,58
Finančné účty	78 377,96	45 004,33
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.		
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.		
Časové rozlíšenie	355,46	142,20

8.2. Zdroje krytia v EUR

Názov	ZS k 1.1.2023 v EUR	KZ k 31.12.2023 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	1 379 765,54	1 980 871,12
Vlastné imanie	396 092,63	398 831,05
z toho :		
Oceňovacie rozdiely		
Fondy		
Výsledok hospodárenia	396 092,63	398 831,05
Záväzky	436 362,97	339 568,36
z toho :		
Rezervy	1 400,00	2 800,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	1 431,49	4 355,10
Dlhodobé záväzky	704,04	941,07
Krátkodobé záväzky	182 542,26	43 308,42
Bankové úvery a výpomoci	250 285,18	288 163,77
Časové rozlíšenie	547 309,94	1 242 471,71

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- **prírastkov dlhodobého majetku** - Prírastok drobného dlhodobého hmotného majetku v hodnote 8 496,33 € vznikol zaradením inventáru do majetku obce a zároveň obec v dôsledku inventarizácie vyradila z majetku obce majetok v hodnote 2 003,11 €.
- **úbytky dlhodobého majetku** - Obec v roku 2024 vyradila v dôsledku kúpy pozemky v hodnote 1 036,86 €.
- **prijatých dlhodobých a krátkodobých bankových úverov**
 1. V roku 2018 obec prijala bankový úver na rekonštrukciu a modernizáciu miestnej komunikácie na ul. Pod lesom v sume 220 000,00 € s úrokovou sadzbou 0,80 % (úroková sadzba bude pohyblivá, vypočítaná Veriteľom pre každé Úrokové obdobie ako súčet sadzby EURIBOR pre toto Úrokové obdobie a marže vo výške 0,80 % p.a., pričom každé Úrokové obdobie má dĺžku 12 mesiacov) na základe uznesenia zastupiteľstva č.15/3/2018 zo dňa 22.06.2018.
 2. V roku 2021 obec na základe uznesenia OZ č. 8/3/2021 zo dňa 27.08.2021 prijala bankový úver na úhradu nákladov na rekonštrukciu hasičskej zbrojnice a dokončenie prác komunitného centra v sume 80 000,-- €. V roku 2022 z tohto úveru obec použila finančné prostriedky do výšky 57 120,18 €. V roku 2023 z tohto úveru obec použila finančné prostriedky vo výške 22 703,59 €.
 3. V roku 2023 obec prijala termínovaný bankový úver na základe uznesenia OZ č. 6/6/2023, zo dňa 06.10.2023 do celkovej výšky 100 000,-- € za účelom financovania neoprávnených výdavkov v súvislosti s projektami s názvami „Kompostáreň v obci Matiašovce – stavebné práce“ a „Obecné komunitné centrum v obci Matiašovce – nezrealizované práce“.
 4. V roku 2023 obec prijala preklenovací bankový úver na základe uznesenia OZ č. 8/6/2023, zo dňa 06.10.2023 do celkovej výšky 14 352,-- € za účelom financovania oprávnených výdavkov v súvislosti s projektom s názvom „Rekonštrukcia vodovodu na ulici Potok“.
 5. V roku 2024 obec prijala kontokorentný bankový úver na základe uznesenia OZ č. 10/3/2024, zo dňa 31.05.2024 do celkovej výšky 20 000,-- €. Tento úver bol k 31.12.2024 splatený.

8.3. Pohľadávky v EUR

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2023	Zostatok k 31.12 2024
Pohľadávky do lehoty splatnosti	8 060,68	3 318,45
Pohľadávky po lehote splatnosti	74,90	625,55

8.4. Závazky v EUR

Závazky	Zostatok k 31.12 2023	Zostatok k 31.12 2024
Závazky do lehoty splatnosti	44 249,49	53 565,67
Závazky po lehote splatnosti	0,00	0,00

9. Hospodársky výsledok za 2024 - vývoj nákladov a výnosov v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2023	Skutočnosť k 31.12.2024
Náklady	720 692,41	791 438,45
50 – Spotrebované nákupy	104 777,44	91 535,51
51 – Služby	112 026,90	100 699,07
52 – Osobné náklady	402 494,01	448 346,31
53 – Dane a poplatky	1 738,72	1 777,23
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	8 417,47	13 456,13
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	74 941,13	115 948,00
56 – Finančné náklady	10 648,24	16 273,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	5 648,50	3 403,20
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00
Výnosy	723 430,83	772 621,20
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	24 525,16	24 346,97
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	443 268,09	461 351,04
64 – Ostatné výnosy	27 923,64	25 570,12

65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	1 400,00	0,00
66 – Finančné výnosy	357,80	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	225 956,14	261 353,07
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	2 738,42	-18 817,25

Hospodársky výsledok záporný/ v sume -18 817,25 EUR bol zúčtovaný na účet 428 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2024 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
ÚPSVaR Kežmarok	BT na podporu zamestnanosti	208,21
ÚPSVaR Kežmarok	BT – strava ZŠ, MŠ	13 166,30
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny	BT – zamestnanosť a réžia obecné komunitné centrum	23 838,22
DPO Bratislava	BT – požiarna ochrana	3 000,00
OÚ Prešov	BT – starostlivosť o ŽP	99,96
OÚ, OŠ Prešov	BT – školstvo ZŠ	101 115,64
OÚ Prešov	BT – školstvo MŠ	13 043,00
OÚ Prešov	BT – MŠ školský podporný tím	7 869,00
OÚ Kežmarok	BT – REGOB, RA	314,58
MDVaRR SR	BT – miestne komunikácie	35,68
OÚ Kežmarok	BT – voľby	4 149,06
Ministerstvo hospodárstva SR	BT – energie	23,83
Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR	BT – stavebný úrad	1 347,20
Ministerstvo financií SR	BT – výpadok podielových daní	7 976,00
Fond na podporu umenia	BT - knižnica	1 000,00
SAŽP	BT – odpady	2 752,51
Ministerstvo vnútra SR	BT – komunitné centrum, vypracovanie žiadosti o NFP	1 750,56
S P O L U :		181 689,75

10.2. Poskytnuté dotácie

Obec v roku 2024 poskytla dotácie v súlade so VZN č. 2/2012 o poskytovaní dotácie z rozpočtu obce:

Príjemca dotácie a účelové určenie dotácie - bežné výdavky na - kapitálové výdavky na	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel (stĺ.2 - stĺ.3)
- 1 -	- 2 -	- 3 -	- 4 -
Mesto Spišská Stará Ves – dotácia na zdravotné stredisko	826,00	826,00	0,00
Jazdecký oddiel MŠK Kežmarok – dotácia na náklady spojené so záujmovou a príležitostnou činnosťou pre deti s trvalým pobytom v obci	200,00	200,00	0,00
ADS Charitas, Spišská Stará Ves – dotácia na ošetrovateľskú starostlivosť v domácom prostredí občanov	100,00	100,00	0,00
Po stopách Gorala, občianske združenie – dotácia na nákup stavebného materiálu pri realizácii stavieb na náučno-turistickom chodníku v k.ú. Matiašovce	250,00	250,00	0,00
S P O L U :	1 376,00	1 376,00	0,00

K 31.12.2024 boli vyúčtované všetky dotácie, ktoré boli poskytnuté v súlade so VZN č. 2/2012 o dotáciách.

10.3. Významné investičné akcie v roku 2024

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2024:

- Nákup strešnej krytiny v rámci realizácie projektu rekonštrukcia strechy na budove MŠ
- Prípravná a projektová dokumentácia k projektu Zníženie energetickej náročnosti budovy ZŠ
- Začiatok prevádzkovania Obecného komunitného centra
- Začiatok prevádzkovanie obecnej kompostárne

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- Výstavba kanalizácie, bud' – I. etapa alebo viac etáp resp. v celej obci,
- Zníženie energetickej náročnosti budov Základnej školy,

- Rekonštrukcia vodovodnej siete na uliciach Hlavná v spolupráci s Podtatranskou vodárenskou spoločnosťou,
- Finančná stabilizácia obce,
- Ukončenie procesu Zmien a doplnkov Územného plánu obce č. 02,
- Výstavba chodníkov na ul. Hlavná a Potok,
- Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Mlynská a Južná,
- Výstavba miestnej komunikácie na ul. Nová,
- Výstavba cyklochodníka v spolupráci s mestom Spišská Stará Ves,
- Realizácia pozemkových úprav.

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec sa aj naďalej bude musieť zaoberať nevyriešenou zmluvnou pokutou vyplývajúcou z dôvodu omeškania odovzdania stavby Obecného komunitného centra (OKC), ďalej z dôvodu omeškania vypratania staveniska OKC a tiež aj z dôvodov škôd spôsobených predražením stavby OKC s novým zhotoviteľom a nedoplatkom za elektrinu, ktorá je výške 315.023,42 € . Obec si dala vypracovať znalecký posudok č. 18/2023 na odhad hodnoty nehnuteľností a odhad stavebných prác po prevzatí rozostavanej stavby do faktickej moci obce a ten určil sumu 253.805,89 € s DPH v čase pred odovzdaním stavby novému zhotoviteľovi. Neakceptácia jednostranného zápočtu prvým zhotoviteľom KC spôsobila, že domáhať sa škody na strane obce bude možné jedine súdnou cestou. Avšak pôvodný zhotoviteľ je firma s dlhmi a od tejto je v rámci súčasnej legislatívy nemožné vymáhať spôsobenú škodu. Pôvodný zhotoviteľ postúpil práva, ale nie povinnosti, na druhú založenú firmu, pre ktorú chce získať finančné prostriedky od obce. Postupník podal žalobu na Okresný súd v Banskej Bystrici, ktorá akceptovala odpor podaný obcou a odstúpila návrh na Okresný súd v Prešove na ďalšie konanie. Priebežne je postup konzultovaný zazmluvnenou advokátskou kanceláriou.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Dokončením stavieb miestnej komunikácie na ul. Pod lesom, Obecného komunitného centra, Kompostárne a rekonštrukcie hasičskej zbrojnice boli prijaté tri úvery na ich financovanie. Úverová zaťaženosť obce bola pomerne vysoká, preto na základe avizovanej konsolidácia verejných financií zo strany štátu, obec prijala v roku 2025 opatrenia v podobe konsolidácie existujúcich úverov. Zrýchlením procesov preplácania poskytnutých nenávratných

finančných prostriedkov obec nemusela riešiť odstúpenie od zmlúv od poskytovateľov nenávratných finančných prostriedkov.

Okrem toho, ako je uvedené v bode 10.5. tejto správy, je prebiehajúce súdne konanie, v ktorom veríme, že obec uspeje a nebude do mať finančný dopad na jej ďalší chod.

Vypracoval:

Mgr. Mária Rušinová

Schválil:

Mgr. Marián Štefaňák

starosta obce

V Matiašovciach, dňa 17.08.2025

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke